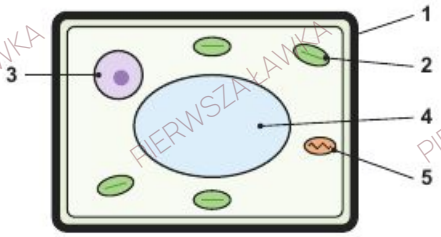
5 **Na rysunku przedstawiono komórkę roślinną. Połącz numery elementów 3, 4 i 5 z ich funkcjami (a–d). Jedna funkcja jest zbędna.** ___ / 3 pkt

1. element 3
2. element 4
3. element 5

a) uwalnia energię w oddychaniu komórkowym
b) gromadzi wodę i substancje zapasowe
c) zawiera DNA i kieruje życiem komórki
d) porusza komórkę

1 ____ 2 ____ 3 ____

6 **Wpisz nazwy elementów komórki do właściwych kolumn tabeli.** ___ / 3 pkt

chloroplast ściana komórkowa jądro komórkowe

Ma go komórka roślinna, a nie ma komórka zwierzęca	Mają go komórki roślin i zwierząt

7 **Mięśnie nóg kolarza w czasie wyścigu potrzebują bardzo dużo energii. W ich komórkach jest więc bardzo dużo** ___ / 1 pkt

A. mitochondriów
B. ścian komórkowych
C. chloroplastów
D. wakuol

8 **Uzupełnij zapis fotosyntezy.** ___ / 2 pkt

dwutlenek węgla + _____ → (światło, chlorofil) → glukoza + _____

9 **Wilk szary ma nazwę łacińską *Canis lupus*, a szakal złocisty – *Canis aureus*. Na tej podstawie można stwierdzić, że oba zwierzęta należą do** ___ / 1 pkt

A. tego samego gatunku
B. tego samego rodzaju
C. różnych rodzin
D. różnych królestw

10 **Oceń, czy zdanie jest prawdziwe. Otocz kółkiem P, jeśli jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.** ___ / 3 pkt

1. Komórki roślin mają ścianę komórkową zbudowaną z celulozy.	P	F
2. Roślina odżywia się, pobierając gotowe związki organiczne z otoczenia.	P	F
3. Wszystkie zwierzęta są cudzożywne.	P	F

Podgląd • Pierwsza Ławka

5 **Oceń, czy zdanie jest prawdziwe. Otocz kółkiem P, jeśli jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.**

___ / 3 pkt

1. Dojrzałe człony tasiemca są wypełnione jajami.	P	F
2. Wypławek jest pasożytem człowieka.	P	F
3. Płazińce mają ciało spłaszczone grzbieto-brzusznie.	P	F

6 **Owsicą człowiek zaraża się najczęściej przez**

___ / 1 pkt

A. kąpiel w czystym jeziorze

B. zjedzenie niedogotowanej wołowiny

C. ukłucie przez kleszcza

D. połknięcie jaj owsika z brudnych rąk

7 **Na rysunku przedstawiono zwierzęta A–D. Zwierzę A jest pasożytem jelita człowieka. Połącz zwierzęta A i B z cechami budowy widocznymi na rysunku. Dwie cechy są zbędne.**

___ / 2 pkt

1. zwierzę A
2. zwierzę B

a) główka z przyssawkami i haczykami

b) ciało obłe, niepodzielone na pierścienie

c) ciało z wielu pierścieni, bez przyssawek

d) ciało okryte muszlą

1 ____ 2 ____

8 **Uczniowie założyli dwie jednakowe doniczki z taką samą ziemią i zasiali w każdej po 6 nasion fasoli. Do doniczki 1 wpuścili 3 dżdżownice, a do doniczki 2 – nie wpuścili żadnej. Obie doniczki stały w tym samym miejscu i były jednakowo podlewane. Po czterech tygodniach rośliny w doniczce 1 miały średnio 18 cm wysokości, a w doniczce 2 – 12 cm (wyniki przykładowe).**

a) Sformułuj problem badawczy.

b) Podaj, która doniczka była próbą kontrolną, i wyjaśnij, do czego służy.

c) Sformułuj wniosek.

___ / 3 pkt

Podgląd • Pierwsza Ławka

6 **Głównym źródłem energii w codziennej diecie nastolatka powinny być** ___ / 1 pkt

A. cukry, np. ze skrobi w kaszach

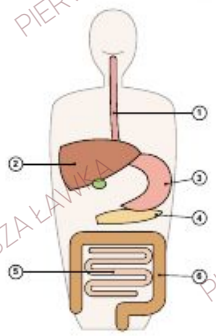
B. sole mineralne, np. z wody mineralnej

C. witaminy, np. z owoców cytrusowych

D. błonnik, np. z surowych warzyw

7 **Na rysunku przedstawiono układ pokarmowy człowieka. Uzupełnij zdania.** ___ / 2 pkt

1. Narząd oznaczony numerem 2, który wytwarza żółć, to _____.
2. Większość strawionych składników pokarmowych jest wchłaniana przez kosmki w odcinku oznaczonym numerem _____.

8 **W tabeli porównano dwa śniadania o podobnej wartości energetycznej. Wskaż śniadanie korzystniejsze dla pracy jelit. Uzasadnij wybór, odwołując się do danych z tabeli i do roli błonnika.** ___ / 2 pkt

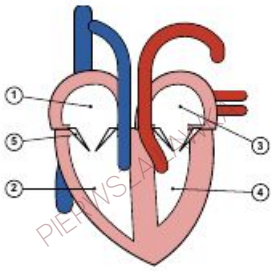
śniadanie (dane przykładowe)	błonnik	energia
I – bułka pszenna z dżemem, sok owocowy	2 g	420 kcal
II – owsianka z jabłkiem i orzechami	9 g	430 kcal

9 **Oceń, czy zdania o układzie krwionośnym są prawdziwe. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.** ___ / 3 pkt

1. Tętnice prowadzą krew z serca do narządów.	P	F
2. W małym obiegu krew z prawej komory płynie do płuc.	P	F
3. Zadaniem płytek krwi jest obrona organizmu przed drobnoustrojami.	P	F

10 **Na rysunku przedstawiono przekrój serca (prawa strona serca jest po lewej stronie rysunku). Krew bogata w tlen wpływa z płuc do części serca oznaczonej numerem** ___ / 1 pkt

A. 1 **B.** 2 **C.** 3 **D.** 4

PIERWSZA ŁAWKA

- **V.7** przedstawia dziedziczenie płci u człowieka;
- **V.8** wyjaśnia dziedziczenie grup krwi człowieka (układ ABO, czynnik Rh);
- **V.9** określa, czym jest mutacja oraz wymienia możliwe przyczyny ich występowania (mutacje spontaniczne i wywołane przez czynniki mutagenne);
- **V.10** podaje przykłady chorób genetycznych człowieka warunkowanych mutacjami (mukowiscydoza, zespół Downa).

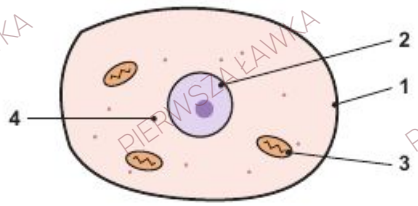
Źródło: podstawa programowa z 2017 r. w brzmieniu z 2024 r. (Dz.U. 2024 poz. 996) – obowiązuje w klasach 5–8 w roku szkolnym 2026/2027.

Wskazówki dla nauczyciela

- Zadania otwarte (4, 5, 8, 11, 12, 13) oceniaj według zasad w kluczu; uznawaj każdą merytorycznie poprawną odpowiedź sformułowaną własnymi słowami.
- W krzyżówkach (zad. 8, 9 i w grupie A także 11) uznawaj każdy poprawny zapis: szachownicę, strzałki lub wypisanie genotypów; kolejność alleli w genotypie (Dd czy dD) nie ma znaczenia.
- W zadaniu 8 za błąd rachunkowy odejmij tylko punkt za ten etap – kolejne etapy oceniaj konsekwentnie.
- Zadanie 10 jest zamknięte: punkt przyznaj tylko za odpowiedź zgodną z kluczem (25% w grupie A, 50% w grupie B).
- W zadaniu 13 problem badawczy może mieć formę pytania albo zdania „Wpływ … na …"; wniosek musi uogólniać wynik.

Podgląd • Pierwsza Ławka

5 **Na rysunku przedstawiono komórkę zwierzęcą. Połącz numery elementów 1, 2 i 4 z ich funkcjami (a–d). Jedna funkcja jest zbędna.** ___ / 3 pkt

1. element 1
2. element 2
3. element 4

a) zachodzi w niej większość reakcji chemicznych
b) zachodzi w nim fotosynteza
c) zawiera DNA i kieruje życiem komórki
d) decyduje, co wnika do komórki i co z niej wychodzi

1 ____ 2 ____ 3 ____

6 **Wpisz nazwy elementów komórki do właściwych kolumn tabeli.** ___ / 3 pkt

ściana komórkowa cytoplazma jądro komórkowe

Ma go komórka bakterii	Nie ma go komórka bakterii

7 **Komórki liścia, w których zachodzi fotosynteza, mają bardzo dużo** ___ / 1 pkt

A. wakuol
B. jąder komórkowych
C. chloroplastów
D. ścian komórkowych

8 **Uzupełnij zapis fotosyntezy.** ___ / 2 pkt

_____ + woda → (_____, chlorofil) → glukoza + tlen

9 **Dąb szypułkowy ma nazwę łacińską *Quercus robur*, a dąb bezszypułkowy – *Quercus petraea*. Na tej podstawie można stwierdzić, że oba dęby należą do** ___ / 1 pkt

A. różnych rodzin
B. tego samego rodzaju
C. tego samego gatunku
D. różnych królestw

10 **Oceń, czy zdanie jest prawdziwe. Otocz kółkiem P, jeśli jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.** ___ / 3 pkt

1. Bakterie mają jądro komórkowe.	P	F
2. Komórki zwierząt i grzybów nie mają chloroplastów.	P	F
3. Komórki zwierząt nie mają ściany komórkowej.	P	F

Podgląd • Pierwsza Ławka

5 **Oceń, czy zdanie jest prawdziwe. Otocz kółkiem P, jeśli jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.**

___ / 3 pkt

1. Na główce tasiemca uzbrojonego są haczyki i przyssawki.	P	F
2. Tasiemcem nieuzbrojonym człowiek zaraża się, jedząc niedogotowaną wieprzowinę.	P	F
3. Ciało tasiemca składa się z główki, szyjki i wielu członów.	P	F

6 **Ciało nicienia, takiego jak owsik, jest**

___ / 1 pkt

A. spłaszczone i wstęgowate

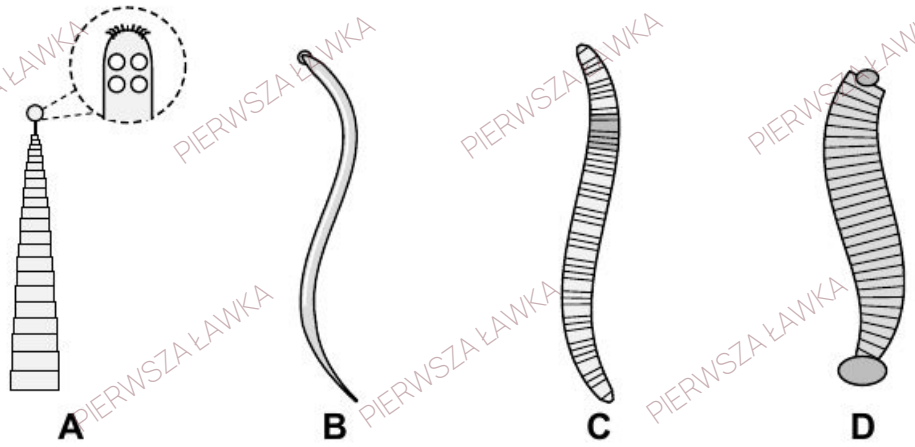
B. obłe, wydłużone i niepodzielone na pierścienie

C. podzielone na wiele pierścieni

D. okryte dwiema skorupami

7 **Na rysunku przedstawiono zwierzęta A–D. Zwierzę D żyje w wodzie i przyczepia się do ciała żywiciela. Połącz zwierzęta C i D z cechami budowy widocznymi na rysunku. Dwie cechy są zbędne.**

___ / 2 pkt

1. zwierzę C
2. zwierzę D

a) ciało z wielu pierścieni, bez przyssawek

b) przyssawka na końcu ciała i ciało z pierścieni

c) główka z haczykami

d) ciało okryte muszlą

1 ____ 2 ____

8 **Uczniowie wsypali do dwóch jednakowych słoików warstwy jasnego piasku i ciemnej ziemi. Do słoika 1 wpuścili 5 dżdżownic, a do słoika 2 – nie wpuścili żadnej. Po dwóch tygodniach w słoiku 1 warstwy były wymieszane, a w słoiku 2 – nie.**

a) Sformułuj problem badawczy.

b) Podaj, który słoik był próbą kontrolną, i wyjaśnij, do czego służy.

c) Sformułuj wniosek.

___ / 3 pkt

PIERWSZA ŁAWKA

11 **W tabeli podano tętno spoczynkowe pięciu biegaczy trenujących od kilku lat i pięciu rówieśników, którzy nie uprawiają regularnie sportu. Oblicz średnie tętno w każdej grupie i różnicę między nimi. Sformułuj wniosek.** ___ / 2 pkt

grupa (dane przykładowe)	tętno spoczynkowe (uderzenia na minutę)
biegacze	54, 60, 58, 62, 56
niećwiczący	74, 82, 76, 80, 78

12 **Pan Józef ma 60 lat, nadwagę i nadciśnienie tętnicze. Wskaż dwie zmiany spośród podanych, które obniżą ciśnienie krwi. Wyjaśnij, jak jedna z nich chroni serce lub naczynia krwionośne.** ___ / 2 pkt

I – dosalać potrawy dla lepszego smaku.
II – codziennie spacerować co najmniej 30 minut.
III – pić dużo mocnej kawy i napojów energetyzujących, aby mieć siłę.
IV – jeść mniej słonych przekąsek i soli w potrawach.

13 **Przeczytaj opis doświadczenia. Sformułuj problem badawczy, wskaż próbę kontrolną i sformułuj wniosek. Odnieś wniosek do funkcji skóry.** ___ / 3 pkt

Uczniowie zbudowali model tkanki podskórnej. Do dwóch jednakowych zlewek nalali po 200 ml wody o temperaturze 60 °C. Zlewkę I owinęli z zewnątrz grubą warstwą waty, a zlewkę II pozostawili bez owinięcia. Obie zlewki stały w tym samym miejscu sali, w której temperatura wynosiła 22 °C. Po 15 minutach woda w zlewce I miała temperaturę 52 °C, a w zlewce II – 41 °C.

PIERWSZA ŁAWKA

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Sprawdziany półroczne z biologii, klasy 5–8 – pakiet 4 sprawdzianów (A i B z kluczem)

Podgląd pokazał 7 z 46 stron. Pełna wersja: 46 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Sprawdzian półroczny – biologia, klasa 5 (grupy A i B z kluczem i kryteriami ocen)
- Sprawdzian półroczny – biologia, klasa 6 (grupy A i B z kluczem i kryteriami ocen)
- Sprawdzian półroczny – biologia, klasa 7 (grupy A i B z kluczem i kryteriami ocen)
- Sprawdzian półroczny – biologia, klasa 8 (grupy A i B z kluczem i kryteriami ocen)

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/biologia-klasy-5-8-sprawdziany-polroczne-pakiet